

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

DNIE CZĘSTOCHOWSKI

WYDAWCA: WŁADYSŁAW WITKOWSKI, REDAKCJA: WŁADYSŁAW WITKOWSKI, DZIAŁY: WŁADYSŁAW WITKOWSKI

Redakcja: ul. Człobudzka 40, tel. 400-000
Biuro: ul. Człobudzka 40, tel. 400-000
Adres Redakcji i Administracji: ul. Człobudzka 40, tel. 400-000

Ceny ogłoszeń: za wiersz polityczny jednozłotowy na 1 kol. 20 mk. 100 fenigów, na II i III kol. 1 mk. 50 fen. na IV kol. 75 fenigów
Ogłoszenia drobne po 20 fenigów, za wiersz.

Ogłoszenia do „Dnia Częstochowskiego” pochodzące wprost od firm i biur ogłoszeniowych w Warszawie załatwia wyłącznie Centralna Administracja Ogłoszeń Polskiej Prasy Prowincjonalnej Warszawa ul. Zgoda 11.

INSTYKT PAŃSTWOWY.

Przed naszymi zmartwychwstałym państwem ogrom zadań, które należy umieć rozstrzygnąć, a rozstrzygnięte — poddać przeprowadzić.

Wojna europejska przekonała, że dla przeprowadzenia celów narodu — państwa w dzisiejszych warunkach muszą być powołani wszyscy jego obywatele. Gdy chodzi o sprawę samego bytu państwa i najniezbędniejszych warunków jego rozwoju, ogół obywateli a nie tylko rząd, musi się nią zająć ze wszystkich sił w razie potrzeby powinien być zdolny złożyć wszystko na ofiarę dla niej.

Ten obowiązek patriotyczny różnie różne narody pełnią. Byliśmy świadkami blizkimi, jak go wykonywali Niemcy. Użyli mianowicie do tego swej wydoskonalonej na systemie pruskiej maszyn państwowej. Państwo za garnęło pod swoją wolę wszechmocną wszelkie przejawy publicznego życia, wciągnęło się nawet w głąb prywatnego życia domowego.

Władztwo państwa nad indywidualnością jednostki. Obywatel staje się trybikiem. Duch germański i socjalizm.

Wśród narodów koalicji widziało się inny tryb postępowania. Nie odgrywała tam głównej roli machina państwa. Po pierwsze dla tego, że nie jest ona na zachodzie tak idealna jak w Niemczech, a po drugie, i co najważniejsza, charakter społeczeństw — tam inny. Ich życie — w przeciwieństwie do niemieckiego — kipi indywidualnością jednostek, istnieje szerokie poczucie wolności osobistej. Wobec tego wszelkie próby narzucania państwowych wędzideł i przeprowadzania w ten sposób powszechnego spełnienia pewnych obowiązków patriotycznych — nie miały miejsca u narodów Zachodniej Europy. Zrozumiano, że do osiągnięcia celów ogólnie — narodowych trzeba rozpoznać serca obywateli i oprzeć się na ich uczuciach patriotycznych — trzeba rozbudzić ich instykt państwowy.

To samo stosuje się do nas, a nawet jeszcze w większym stopniu, bo u nas machina państwowa nie ma jeszcze prawie żadnych wpływów, a ogół Polaków cechuje zamiłowanie osobistej wolności, może większe niż na Zachodzie.

Nie należy się martwić takim stanem rzeczy. Trzeba tylko umieć skoryżować poczucie wolności i instykt państwowy ogółu obywateli. Przedewszystkiem zaś musi być instykt państwowy silny i odznaczyć się wrażliwością w swych przejawach. Każde zajęcie we wnętrzu czy zewnątrz opinia musi natychmiast osądzić, skoro potrzeba natychmiast musi na nie czynnie odpowiedzieć. Polityka rządu i sejmuna umiejętnie koryżuje te „odruchy” z państwowymi akcjami. Ze na tem może spokojnie byt państwa opierać się, dowodem koalicja, która, tak postępując, prowadziła wojnę i wygrała ją w walce z żelaznymi hufcami germańskie go państwa przysmusu.

To też nie rozmyślajmy zbyt o silnym rządzie, nie tu bowiem dla nas zbawienie główne i jedyne, kształmy natomiast instykt państwowy, a rząd niech umie rozpoznać dusze obywateli. Sprawa u nas trudna, choć oczywiście możliwa, instykt państwowy posiadamy aczkolwiek może nie tak

silny, jakiego potrzeba, i nie dostateczny wrażliwy w swych przejawach. Przyczyny tego są znane, dzisiaj zresztą już nie działają. Szkoła wychowywania narodu otwarta.

Pozbawieni długo własnego państwa musieliśmy uleść do pewnego stopnia chorobie niewoli. Mimo naszej porności narodowej i kulturalnej wogóle karleliśmy. Kilkakrotnie nieudane porwy walki o wolność powodowały upadek ducha i wycieńczenia. Na tym tle rosły spory partyjne i zacięłość stronnicza. Instykt państwowy musiał zamierać w takich warunkach. Na szczęście wybuchła wojna i dostarczyła kilku wypadków, które przez swoją nadzwyczajność musiały poruszyć nawet twarde i niechętnie sumienia i uczucia państwowe Polski. Instykt państwowy począł krzepnąć coraz bardziej i temu zawdzięczamy musimy, że nie utoneliśmy w chaosie społecznym pomimo że wyrotowy ruch robotniczy i chłopski, pozbawiony przewodniej myśli państwowej zdawał się być wszechmocnym. Naród otrząsnął się z niego i dzięki temu państwo mogło się zorganizować. Ale wokół nas szumi jeszcze echo odmetu bezzadku, jeszcze żywy odgłos znajdują wyrotowe hasła gotowe — nawet u niby to „narodowej” partii „socjalistycznej” — zdruzgotać dopiero co osiągnięty gmach państwowy, byle tylko zgodnie z partyjnym doktrynerstwem. Koła te nie zdradzają, by odczuwały interes państwa czy narodu. W jednym rzędzie z nimi postawić też należy szary ogół obywateli zwykłych i urzędników państwowych kierujących się w stosunku do państwa ciasno pojętą prywatną, chęcią zysku.

Niemieckie pogotowie wojenne na Górnym Śląsku.

Wojenna polityka niemiecka donosi „Kur. Warsz.” poniósłszy sromotną klęskę w walce z kulturą Europy, nie złożyła jeszcze broni, nie wyzrekała się ambitnych planów. Schwytana na gorącym uczynku bezprzykładnych zbrodni, osądzona i wydana sądowni hi storji, ukrywa się pod przybrany mi zwieskiem w Niemczech i maskując się coraz to inaczej, knuje niebezpieczną intrygę — z konieczności na mniejszą skalę. Rycerze rozboju z pod straconych sztandarów Hindenburga, rozproszeni chwilowo, zwołują się obecnie hasłem wojny przeciw Polsce.

Na granicy Górnego Śląska, gdzie do niedawna grasowały prawie wyłącznie ni „grenzschutz”, einwohnerwehry” i t. p. maskowane formacje wojenne, obecnie obozują regularne wojska niemieckie, wyposażone idealnie w środki techniczne, w siłę niezwyklej. Wedle przypuszczalnych obliczeń na Górnym Śląsku Niemcy skonsygnowali armię liczącą około 100,000 ludzi, zaopatrzoną w artylerię wszelkiego kalibru, samoloty, pociągi pancerne i samochody motocyklowe i t. d. i t. d. Im bardziej zbliża się termin opróżnienia Górnego Śląska, tem bardziej rośnie tam liczba wojsk niemieckich. Dla przykładu podnosimy fakt, że na jednym z odcinków, wynoszącym zaledwie kilka kilometrów, obozuje w tej chwili 18 batalionów niemieckich, zaopatrzonych tak obficie w karabiny maszynowe, że jeden karabin maszynowy, wypada przeciętnie na 30 żołnierzy.

Zachowanie się tej armji jest w naj

wyższym stopniu niepokojące. Nocami reflektory niemieckie obserwują granicę naszą. Na niektórych odcinkach jasno jest jak w dzień. Samoloty niemieckie unoszą się niemal codziennie nad miastami polskimi, strzelając najczynniej do bezbronnej ludności. Artylerja niemiecka ostrzeliwuje nasze wioski, położone na południowej granicy Górnego Śląska. Tuż pod Sosnowcem ustawiono onegdaj w dzień 2 ba terje niemieckie. Przekraczanie granicy polskiej przez oddziały niemieckie należy do codziennych wypadków. Onegdaj pod Piotrowicami oddział nie-

miecki zabrał do niewoli patrol graniczny regularnego wojska polskiego, złożony z 11 ludzi kilka dni temu patrol niemiecki w sile 20 ludzi, pod dowództwem oficera, wtargnął do wsi Starce. W poszukiwaniu powstańców, przetrząsnęto całą wieś i pobito w okrutny sposób mieszkańców.

Wśród wojska niemieckiego, jak stwierdzają uchodźcy, panuje hasło: marszu na Polskę.

Na granicy Górnego Śląska zarysowuje się więc coraz wyraźniej nowe niebezpieczeństwo nie tylko dla nas, ale dla pokoju Europy.

Powstanie na Górnym Śląsku.

Sosnowice 1 | 9. Oddziały powstańcze katdego niemal nosy urzą dzaż z lasów na Górnym Śląsku wybiecaki, stał się utarczki z wojskiem niemieckim. Utraceni to jednakże są tylko mniej lub więcej szczęśliwymi epizodami, gdyż Niemcy skonsygnowali tutaj ogromne siły, operując przeciwko drobnym oddziałkom polakami i automobilami pancernymi. Od trzech dni Niemcy wstrzymują się od napadów lotniczych na Sosnowice. Conajwyżej zjawia się samolot niemiecki nad granicą polską i sbandawczy okolicę, szybko oddala się w kierunku Niemiec. Natomiast coraz częściej badają Niemcy teren po stronie polskiej z balonu szpik, który wznosi się w odległości zaledwie 2 km. od granicy.

W powiecie szaryńskim ruch powstańczy trwa z niezłabną siłą. W ostatnich dniach oddziały powstańcze stroszyły 8 potyczek. W piątek oddział powstańczy poznański walec rozbił kompanje grenzschutzu.

Wzmocnienie się ruchu powstańcze-

go w powiatach południowych jest następstwem gwałtów i krwawych represji niemieckich, Grenzschutz bowiem w dalszym ciągu pastwi się w bestjałski sposób nad bezbronną ludnością polską.

Grenzschutz zestrzelił samolot niemiecki.

Wczoraj grenzschutz zestrzelił krążący nad Pawłowicami samolot niemiecki, skutkiem nierozpoznanania sygnałów. Lejtnant Ratsche i wicefeldfel Kleska zabił się na miejscu spadając z wysokości 1000 metrów.

Pułki saskie i bawarskie. Sosnowice. Hość wojsk niemieckich skoncentrowanych obecnie na G. Śląsku wynosi 70 tysięcy, w tem są pułki saskie i bawarskie.

Ostrzeliwanie pogranicza.

Sosnowice. Niemcy w dalszym ciągu ostrzeliwiają pogranicze. Onegdaj zranili na pograniczu kobietę. Dział o świecie snów było slychać strzały od strony pogranicza.

Ofensywa przeciw bolszewicką w Rosji 150 tys. japończyków na Uralu

Zurych, „Daily Mail” donosi. Obecność silnej floty angielskiej na bałtyku ma łączność z przeprowadzeniem generalnej ofensywy przeciw bolszewickiej. Według „Timesa” od d. 15 lipca b. roku

Japonja wysłała na Ural 150 tys. wojska wraz z licznym oddziałem samolotów. Stombliwany atak na Iazule i na morzu rozstrzygnie ostate-

cznie o losie Lenina.

Haga, 30 | 8. Z Kiszyniowa donoszą drogą na Genewę, że sukcesy Denikina i Petliury sagratują czerwoną armji nad Dnieprem.

Parlamentarjuszom bolszewickim, którzy prosili o zawieszenie broni, dowództwo frankuskie odpowiedziało iż tąd poddania się bezwarunkowego. Prawdopodobnie bolszewicy zgodzą się na to, by uniknąć wzięcia ich do niewoli.

Zaburzenia wśród chłopów na Węgrzech.

Nie chcą oni zwrócić „socjalizowanych” majątków. Jak donosi „Neue Freie Presse”: Ogromne wrazenie wywołują w Budapeszcie rozruchy które wybuchły na Węgrzech wśród chłopów, szczerzej w powiatach nie ekupowanych przez rumunów.

Chłopi zamordowali dwóch największych obszarników: A. Doszegi Freunda i Gesa Grauera. Obydwaj chcieli udeś się do wo-

lich majątków, aby włócić swo, socjalizowane przez bolszewików, objąć w posiadanie. Lecz chłopi nie chcieli dopuścić powrotu dawnych właścicieli i nie wstawiają na patrol eskortujący schwyli ich w nocy i po parogodinnem torturowaniu, powiesili.

Fakt ten w sferach budeszpeńskich wywołał duże samiepokojenie. Celem sspobienia tym aktem samowoli przedsięwzięcia będą energiczne kroki sąradsca.

Francuzi o Śląsku.

„Le Temps” w notatce p. t. „Sytuacja na Górnym Śląsku” omawia na podstawie otrzymanych z Paryża wiadomości, położenie sastrzone, jakie stworzyły ostatnie wypadki, wywołane przez systematyczny ucisk, gwałty i machinacje władz niemieckich, co „Le Temps” wyraźnie pod-

kreśla. Władze niemieckie nie starają się bynajmniej o utrzymanie porządku w kraju, w którym — jak byli o tem przekonani — plebisycy ta większość polakom. To też przeciwnie, starali się wywołać zamieszanie, w przekonaniu, iż tem samem spowodują, iż głosowanie wypadnie dla Niemców korzystnie!

Co do postanowienia najwyższej

pracy robotach miejskich, zakupił parę obuwia, które wydawane były wyjątkowo potrzebującym robotnikom na tygodniowe spłaty po 15 marek

Buty kalkulują się w cenie 120 — 160 marek. Dotychczas wydano już około 1,400 par. A w Częstochowie o sprowadzeniu taniego obuwia jakos nie ma słychać. Dlaczego?

— Cukier komitetowy.

Z urzędu lekarskiego miejscowego dowiadujemy się, że wynik badania cukru komitetowego wykazał, iż cukier brunatny nie zawiera domieszek soli, lecz są dużo w nim znajdują się słody, który obniża słody cukru.

— Kooperatywa pracowników handlowych.

W lokalu Związku zawodowego pracowników handlowych i przemysłowych m. Częstochowy, II Aleja Nr 20, otwartą została w dniu wczorajszym Kooperatywa pracowników handlowych, która stawia sobie za zadanie dostarczenie swym członkom artykułów pierwszej potrzeby po cenach możliwie najniższych, aby tym sposobem obronił rzeszę pracowników od wszelkiego wysoku pańszczyńskiego. Do kooperatywy tej należeć mogą wszyscy bez wyjątku pracownicy biurów, handlowi i przemysłowi, bez względu czy należą do Związku, czy też nie. Udział wynosi mk. 25, wpisowe mk. 2.

Kooperatywa czynna jest codziennie oprócz świąt i niedzieli od 9-ej do 5-ej z dwugodzinną przerwą obiadową od 1-jej do 3-jej.

— Zebranie w sprawie kwesty „Ratujcie dzieci“.

Zapowiedziane na poniedziałek zebranie w sprawie kwesty ogólnokrajowej p. h. „Ratujcie dzieci“ z powodu nieprzychylna dotychczasowej osoby nie doszło do skutku. O nowym terminie zebrania nastąpi oddzielne zawiadomienie.

Z Rady Miejskiej.

W ub. poniedziałek o godz. 8 wieczorem odbyło się posiedzenie Rady miejskiej, które zajął dr. Nowak w obecności wice-prezydenta p. Januszewskiego, członków Magistratu i 29 radnych.

Po odczycie protokołu z poprzedniego zebrania przez p. Włosinińskiego zabrał głos dr. Nowak, wyjaśniając sprawę zajęcia z p. R. Pruszkowskim i oddając przewodnictwo obrad do czasu wypowiedzenia się ogółu radnych w ręce wice-przewodniczącego dyr. Płodowskiego.

Po wyjściu z sali obrad d-ra Nowaka r. Tomczyk oświadczył, iż p. Pruszkowski uczynił uwagę pod adresem przewodniczącego w swem własnym imieniu, a nie ogółu radnych, rzadził przeto wyrazić votum ufności przewodniczącemu. W tej sprawie przemawiali jeszcze inni radni, wreszcie r. Bugajski postawił rzeczowy wniosek o przewartowanie dyskusji i przystąpienie do głosowania. Radni niemal jednogłośnie wyrazili votum ufności d-rowi Nowakowi, wobec czego dalsze przewodnictwo przeszło w ręce d-ra Nowaka.

Na wstępie obrad przewodniczący wniósł nagły wniosek w sprawie uchwalenia nowych kredytów na uruchomienie nowych oddziałów szkół po czątkowych w Częstochowie.

Wniosek przewodniczącego referował dyr. Płodowski, przytaczając smutne dane statystyczne ze stanu naszego szkolnictwa początkowego, z których okazuje się, iż 4,000 dzieci pozabawione byłyby możliwości uczęszczania do szkoły.

Uznając tę nagłą potrzebę Rada jednogłośnie przyjęła wniosek treści następującej:

„Rada miejska postanawia zwrócić się do Rady szkolnej okręgowej z prośbą o wyjednanie w Ministerjum Wyznań Religijnych i Oświecenia publicznego dalszego kredytu na nowych 50 etatów nauczycielskich i jednocześnie uchwała kredyt w sumie 200,000 mk. na wydatki związane z uruchomieniem 50 nowych oddziałów dla całej ludności bez różnicy wyznania.

Następnie wpłynął pod obrady wniosek nagły radnych z P. P. S. w sprawie zaburzeń ulicznych w dniu 27 sierpnia. Wniosek referował r. Dziuba, domagając się wydania zakazu dla policji, aby na przyszłość nie strzelano

do bezbronnego tłumu, oraz uchwalenia zapomóg dla osieroconej rodziny Bobrzyńskiego w sumie 400 mk. miesięcznie.

W tej sprawie wyłosiła się nader ożywiona dyskusja, w której zabierali głos rr. Bugajski, Łochowski, Misiorowski, Federman, Nirenberg i inni.

Ostatecznie przeszli 21 głosami przeciw 11 wnioskowi r. Bugajskiego, że Rada miejska odracza swe decyzje do czasu ogłoszenia wyniku śledztwa. Druga część wniosku r. Bugajskiego dotyczyła przyznania miesięcznej zapomogi dla rodziny Bobrzyńskiego. Sprawa ta nie weszła jednak pod obrady ponieważ r. Dziuba oświadczył, iż wobec nienależytego uwzględnienia przez Radę tej palącej sprawy, uważa dalszy swój udział w obradach za bezcelowy. Po tem oświadczeniu r. Dziuba, przedstawiciele frakcji P. P. S. i sfer robotniczych żydowskich opuścili salę obrad.

Po wyjściu 8 radnych okazało się brak quorum wobec czego przewodniczący zmuszony był zamknąć posiedzenie.

— Z zakładu p. St. Ligęzówny. Dnia, w środę, w zakładzie karnym St. Ligęzówny rozpozwał się niejaki szkolnik, poproszone Mena św., która obdębiała się o godz. 10 rano w kaplicy Matki Boskiej na intencję szkoły.

— Nowa pisownia polska ustalona. Pod pow. tytułem ukazała się na półkach księgarskich broszurka, zawierająca zasady i treściwy układ głównych zasad pisowni polskiej według ostatnich uchwał Akademii umiejętności w Krakowie. Nakład księgarzy L. Fiszera w Łodzi.

— Mieszczyciele (pólek). Doohedną nas skargi szmerawców pólek magistrackich zbiegu ulic Kilińskiego i Jasnogórskiej, którym noal szkodnicy wyrządzają znaczne straty wyrzucając łodgi z kartonami.

Byłoby rzeczą potandą, aby stające w pobliżu posterunki policyjne zwracały baczniejszą uwagę na sąsiednie pólka.

— Impozujące egonki. Wzozraj zapewne przeochońdnie byli niepomierne sduńmien, widząc w II Alei przed sklepem p. Krakowiekiego niezliczony tłum ludności, uszerogowany w wiorstowe egonki.

Otóż wyjaśnił należy, iż nie poohleb, ani nie po biaty okukier dyczyta się z taką sduńmiewoją, ciępliwością uboga ludność, lecz po... wódkę monopolowa, której roszadownictwo rozpoczęto z dnem wczorajszym.

— Z występu Teatru Współczesnego. Poniedziałkowy występ Teatru Współczesnego z Piotrkowajnie doznał należytego poparcia ze strony publiczności. Obszerna sala „Polonii“ świeciła pustkami: zrzadka tylko widniała sylwetka widza, zasnuhanego w tywie i intrygujące djalogi „Szalewily“. Artysti wywiązali się z zadania sgoła poprawnie, a o artystach można powiedzieć, że grały bez porównania lepiej, niżby to na pierwszy rzut oka było można sądzić z ich „niewspółczesnego“ wyglądu.

Wiadomości z okolic Częstochowy.

Koresp. wł. „Gońca Częstoch.“

Z Radomsku.

Komunikują nam, że dnia 8 września r. b. obdębiała się tam uroczystość poświęcenia tablic pamiątkowych ś. p. Kazimierza Sosulowskiego i ś. p. Juliana Kulskiego, dwóch miejscowych działaczów na polu pracy społecznej. Tablice wznoszone będą w klasztorze O.O. Franciszkanek w Radomsku za seswolnie niem djecejalnej władzy duchownej.

Koszta fundacji pokryte zostały ze składek dobrowolnych. Na ozle komitetu stoją: kks. kanonik Franciszek Mirocki i inżynier Stefan K. Stecki. Prace organizacyjne są na ukodczeniu.

Tablice z oryginalnego porfiru i marmuru szwedzkiego z medalionami artystycznymi w białym wlokim marmurze wykonane zostały przez ssa na firmę R. S. Lubowiecki i w tych dniach nadęsły z Warszawy.

Zjazd robotników rolnych.

Odbył się w Warszawie dwudniowy zjazd „robotników rolnych“, zorganizowany przez socjalistyczny związek zawodowy. Uchwalono na tymże zdzie rezolucję, zaproponowaną przez P. P. S., treści następującej:

1) Zjazd robotników rolnych oświadcza, że dąży w związku z ogólną przebudową społeczeństwa na socjalistycznych podstawach — do unarodowienia większej własności ziemskiej i do wprowadzenia w możliwie szerokich rozmiarach zbiorowej gospodarki w rolnictwie na korzyść rolników i całego społeczeństwa.

2) Zjazd robotników rolnych uważa, że reforma rolna, przyjęta przez sejm, nie odpowiada jego dążeniom i nie zaspakaja potrzeb całego ludu pracującego.

3) Zważywszy jednak, że reforma ta w dużej mierze wywłaszcza obszarników, a więc podważa istnienie własności bez pracy, zważywszy, że reforma ta oddaje lasy na własność państwa, że umożliwia tworzenie kooperatywnych gospodarstw rolnych, że umożliwia przetrwanie w ręce bezrolnych i małorolnych —

zjazd postanawia dążyć do wyśkankania wszystkich korzystnych stron tej reformy w interesie najszerszych i najouboższych mas pracujących.

4) Zjazd w naciskiem podkreśla, że korzyść jaką przyniesie reforma rolna, zależy od sposobu jej wykonania, a pod tym względem wyraża najgłębszą nieufność w stosunku do obecnego rządu polskiego, popierającego gorliwie obszarników i kapitalistów.

5) Zjazd poleca wszystkim organizacjom robotników rolnych, aby bacznie śledzili bieg reformy rolnej i nie pozwalali na jej skrzywienie, odwrócenie i faszowanie.

6) Wobec powyższego zjazd wyzwa postów socjalistycznych do energicznego wystąpienia w sejmie w sprawie sprzedaży ziemi (majątków) bogatym chłopom, oraz aby wszystkie kontrakty rentalne zawierane pomiędzy obszarnikami, a bogatymi chłopami na sprzedaż ziemi, zostały unieważnione od dnia 10 lipca 1919 r., aby ziemia przeszła z rąk obszarników do rąk służby folwarcznej, bezrolnych i małorolnych bez wykupu, aby wszyscy uwolnieni z pracy folnale i rzemieślnicy natychmiast zostali przyjęci.

W razie nie wykonania przez sejm żądań powyższych nadzwyczajny zjazd robotników rolnych oświadcza, iż dążyć będzie wspólnie z całą klasą robotniczą do rozwiązania burżuazyjno-obszarniczego sejmu.

Zjazd stwierdza, że w celu osiągnięcia swych żądań związek zawodowy robotników rolnych Rzeczypospolitej polskiej nie cofnie się przed żadnymi środkami walki, któreby zabezpieczyły masy ludu pracującego od na dużyć ze strony obszarników, sejmu i ich rządu.

Ostatnie wiadomości.

Polskiej Agencji Telegraficznej (Telegr. własne „Gońca Częstoch.“)

Walki na granicy polsko-niemieckiej.

Berlin 2 | 9. Komunikat niemiecki donosi, że w okolicy Gorysz przyszło do starcia pomiędzy powstałymi polskimi a patrolami niemieckimi.

W okolicy Berun nastąpiła wymiana strzałów z polskimi, atętojnymi po tamtej stronie granicy.

W okolicy Zduń wyparto patrol polski, który usiłował podejść patrol niemiecki.

Komunikat komendy wrocławskiej.

Berlin. Dzienniki samleszczą komunikat komendy wrocławskiej, który donosi, że ponowily się napady polskich band na terytorjum niemieckie.

Komisa Ententy w Katowicach.

Sosnowiec. 1 | 9 (PAT.) Komisa międzynarodowa przeloła się z konsem ubiegłego tygodnia z Neudeku, siedziby ks. Hesokell Denner-swaroka na własne tysonie do Ka-

towic, gdzie zamieszkała w hotelu „Sawoy“

NIEMCY PROWOKUJĄ.

Sosnowiec. Wczoraj około godziny 4-jej nad ranem Niemcy strzelali do naszych placówek na linii Modrzęjów — Czeladź. Strzelanina trwała około godziny. Strat nie było.

DEMONSTRACJA W ŁODZI.

Łódź. Jak donosi „Kurjer Łódzki“, ucządzili dzisiaj bezrobotni demonstrację przed magistratem łódzkim. Agitatorzy komunistyczni usiłowali zebrać tłumy podburzyć. Aresztowano kilka osób. Koło godziny 1-jej tłum zaczął się rozchodzić. Do wykroczeń nie doszło.

Marsz koncentryczny na Moskwę

Nauen 2 | 9. Havas donosi, że rozpoczął się koncentryczny marsz 350,000 żołnierzy armji kontrrewolucyjnej na Moskwę. Armia ta ma obalić rząd bolszewicki.

Parý 2 | 9. Nowoutworzony rząd rosyjski północno-wschodni wydał o dezerę do narodu, w której wskazuje na konieczność podjęcia szkiej wal ki sarówno przeciwko bolszewikom jak i przeciwko wszelkim próbom zmierzającym do przywrócenia dawnych rządów.

Zemsta aż pozagrob idea.

Zemsta mężczyzny, który przez długie lata małżeństwa był nieszczęśliwym, jest bezwątpienia najcięższą z zemst, bo ciągnie się aż poza życie. Tego dowodzą liczne testamenty, w których mężowie przy pomocy wszelkich klauzul i warunków z poza grobu jeszcze surowo karali swe wdowy.

Tak pewien bogaty Amerykanin za pisał młodej i pięknej swej żonie majątek półtora miliona dolarów wynoszący, z tem zastrzeżeniem jednak, że obowiązana jest płacić każdorazowo tysiąc dolarów, ilekroć uśmiechnie się do któregoś mężczyzny lub tańczyć będzie z mężczyzną. „O ile cię znam — tak kończył on swój testament — za rok nie już mieć nie będziesz“.

Inny małżonek pozostawił żonie swej roczną rentę w ilości 6000 marek, pod warunkiem jednakże, że zamieszkiwać będzie pod jednym dachem ze swoją matką, która ma jeździć również zjadliwy jak ona i która nienawidzi ją tak samo jak ona ją nienawidzi. Obie one muszą co miesiąc wraz z mym adwokatem odwiedzać mój grób i za każdym razem dać wyraz głębokiemu żalowi i skrusze za to, że mi życie zamieniły w piekło.

Inny znów mąż postanowił testamentarnie, by żonie jego wypłacano co poniedziałek 50 franków, motywując to w ten sposób: „Przy twojej rozrzutności i niesłychanym nieporządku, nie będziesz miała nigdy w niedzielę ani grosza, a wiedy możesz rozważać i zastanawiać się dowolnie nad tem, jak mnie zawsze irtywałaś każdej nie dzieł, która miała być dla mnie dniem podczynyku.

Ofiary

Na Komitet niesienia Doraznej Pomocy powstańcom na Górnym Śląsku.

Złożone w Redakcji „Gońca Częst.“:

Urzednicy Stacji Elektrycznej 106 mk. 50 fen. Urzednicy R. O. Częstochowa 40 mk. Zebranie w Łowarystwie 50 mk. Waleisone do Sądu Pokoju w Krasiechach przez J. Wodzyńskiego 50 mk. za przesłanie sprawy przez I. Domagalskiego. Z przedstawienia dziecinnego Pelagia Lange, Helena Plucik i Maria Bielówna składają 25 mk. 50 fen. Pracownicy szpitala N. Maryi Panny 86 mk. Robotnicy fabr. Korwina 97 mk. Złożone przez p. Gr. E. zamiast napiewku dla furmana Antoniego Glinka, jako kara za niewypolenie rozporządzenia mk. 10.

Odesłane od prezosa klubu maszynistów w Lwowie p. Daiesinaka 520 mk. Sekcja parowozowa depot Częstochowa takową sumę składa na Komitet niesienia doraznej pomocy powstańcom na Górnym Śląsku.

Na kamień pamiątkowy dla poległych legionistów D. Klepacki 100 mk.

Na żołnierską polskiego Roman Filipowicz 25 mk.

Teatr „PARYSKI”

ul. Panny Marji Nr. 19

PROGRAM

od soboty 30 Sierpnia i dni następnych

Musyka Sektet Artystyczny pod dyrekcją p. Jerzego Bursika b. dyrektora orkiestry w Zakopanem.

Z powodu nadzwyczaj kosztownej dzierżawy obrazu ceny miejsc do łoża i krzeseł podwyższone o 50 fenigów na galerję ceny zwykłe.

Sensacja!

Shakespeare na ekranie!

Sensacja!

HAMLET

Wielkie arcydzieło filmowe w 6 wielkich aktach, wykonane przez znaną fabrykę włoską „CINES” z polską gwiazdą kinematograficzną **Helena Makowską** w roli głównej.

Teatr „ODEON”

Dla dzieci wejście wzbronione!

Program od soboty 30 sierpnia do środy 3 września.

Sensacja!

Pierwsze arcydzieło nadchodzącego sezonu.

Sensacja!

Wspaniały dramat życiowy w 5-ciu aktach p. t.

Dzieje męża i żony...

ze słynną gwiazdą kinematograficzną **POLĄ NEGRI** w roli głównej: W akcie 4-ym **POLA NEGRI** cętańczy słynny „Taniec szpazów”.

Z powodu nadzwyczaj kosztownej dzierżawy obrazu ceny miejsc podwyższone o 50 fenigów.

Anons: Największa i najznakomitsza gwiazda kinematograficzna, królowa ekranu **ASTA NIELSEN**, wkrótce ukaże się w potężnym dramacie życiowym **Augusta Strinberga** p. t. „**SZAŁ**”

Dr. Stefan Purski

choroby skórne i weneryczne
godziny przyjęć 8—11, 3—7
KILIŃSKIEGO 5.4

DOKTOR

W. Kahl

Choroby kobiece i akuszerja
przyjmuje od 1 do 4.
ul. Dąbrowski-go (Szkołna) 5 II pięć.

Doktor med.

E. Petrykat

b. lekarz kliniki Prof. LESSERA
Choroby skórne i weneryczne.
przyjmuje od 8—10 rano i od 3—7 wiecz.
w Częstochowie.
ul. Gen. Dąbrowskiego (Szkołna) 6 I piętro

Berlitz School Method

English Lessons

Leçons de Français

Zapisy 2 Aleja 36 m. 17.

Pomocnika buchaltera

poszukuje duże przedsiębiorstwo w Częstochowie. Oferty z odpisem świadectw i podaniem warunków składać w Administr. Gońca sub „100”.

Z inicjatywy R. D. R. i ob. Langiera na kopalni rudy w Kamienicy polskiej robotnicy złożyli dobrowolną ofiarę pieniężną na pomoc robotnikom Górnego Śląska w sumie 4,461 mk. suma ta została przekazana Centralnemu Komitetowi niesienia Pomocy Górnego Śląska w Warszawie ulica Warecka 7, w Adm. Robotnika P. P. 8.

TOW. AKC. HANDLOWO PRZEMYSŁOWE

„L. J. BORKOWSKI”

Oddział w Częstochowie.

SKŁAD UL. PIOTROWSKA 2. TELEFON 75. BIURO UL. PANNY MARJI 14.

POLECA ZE SKŁADU: Smar do wozów — Olej gazowy do motorów (ropa) Oleje maszynowe i cylindrowy — Waseline — Asfalt — Azbest w arkuszach — Smoła dachowa — Papę — Gwoździe — Żelazo handlowe — Belki żelazne — Blachę dachową czarną i pocynkowaną Stal amerykańską — Wiaderka pocynkowane — Grabie — Widły Szpadle — Łopaty — Kilofy i t. p.

KURSY BUCHALTERYJNE

E. Zalcmanówny

SZKOŁNA N 7.

Zapisy i informacje codziennie od 1 do 4 p. p.

Od dnia 3 Września mój gabinet „Miesięcznik” mieści się Front Isze piętro. Godziny przyjęć od 10—11 Z powołaniem „Helena”

Sekretarjat Polskich Związków Zawodowych robotników chrześcijańskich otwarty został przy ul. Krakowskiej Nr 13. Sekretarz przyjmuje zapisy członków do wszystkich Związków Zawodowych od godziny 9 — 12 i od 2—6 po poł.

Prosimy o uregulowanie zaległej prenumeraty „Gońca Częstochowskiego.”

Świeże

masło śmietankowe, kabanosy, herbata, miód, wyśrodo prania i Gwałtowne III Aleja 55 wejście z bramy Tartakowicza

Z powodu wyjazdu sprzedam garnitur mebli starożytnych mahoniowe; Szmara, miedziana mozięna rondo miedziana Wiad ul. Gen. Dąbrowskiego 13 m 10

Do sprzedania 2 morgi gruntu z sadzadkami i dwoma frontami Parkitka 67.
Koza dobra siewajarska do sprzedania Mickiewicz 18.

Osoba

chcąca się nauczyć techniki dentystycznej szuka się ogłom do leczenia zębów I Aleja 10 rano 9-10.

Zgubiono

kwit Lombardu wyd. za Nr. 37035

Gospodyni

kucharka może samo dzielnie prowadzić gospodarstwo posiada odpowiednie świadectwa poszukuje pracy na miejscu lub na wyjazd wiad w składzie maszyn firmy T. he Kasprzyckiej II Aleja 43.

Wynajme

piśnino w dobrym stanie Wiad w Cęncu

OGŁOSZENIE.

do wszystkich obywateli m. Częstochowy.

Od dnia 5 Września 1919 r. na zasadzie dekretu Naczelnika Państwa Nr. 184 i postanowienia Rady Mińskiej z dnia 25 sierpnia 1919 r. **aby przedwzięte rozważania się chorób zakaźnych, a szczególnie tyfusu plamistego** Urząd Lekarski Miejski będzie przeprowadzał **masowe oczyszczanie mieszkań i brukowych i zanieczyszczonych, jak również kąpiel przysusową.**

Zarządzenie to ma na celu ogólne dobro i podniesienie stanu zdrowotnego naszego miasta.

Wszystkie osoby, niewypełniające zarządzeń Lekarsza Miejskiego przy masowym oczyszczaniu, będą pozbawione kart żywnościowych i karane na zasadzie art. 20 adminalstracyjnie lub sądowo.

Prezydent Aleksander BANDTKIE-STĘŻYŃSKI
Lekarz Miejski Dr. Stefan PURSKI

Zgubiono

na Ost. Grossu notes za wierszycy, przeszło 400 mk gotówka los na loterję patent handlowy paszport niemiecki, wyd na nawisko Piotra Do magaly Znaloszę uprasza się o swrot do Gońca

Obiady

domowe po 5 mk. Kociuski 22

Do wynajęcia

1—2 pokoje umeblowane z oświetleniem, Szkołna 22 parter

Maszyny

Singera bębenkowa prawie nową sprzedam tańco Szkołna 8-a m. 4.

Kucharka

poszukuje miejsca wiad sklep spółkowy na Zawodniu.

Skradziono

paszport oras 155rb. wyd. na nawisko Feliksa Dobrza

Skradziono

na święskim targowisku paszport legitymacje robotniczej i żywnościową kwity udziałowy oraz 400 mk wydane na naz wisko Jana Popojskiego 2400—